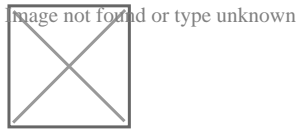


## **Γέρ. Αιμιλιανός, αυτός που δεν διέσπασε και δεν τάραξε - αλλά μόνο ειρήνευε (Πρωτοπρ. Χαρίλαος Παπαγεωργίου, Εφημέριος Ιερού Μητροπολιτικού Ναού Αγίου Νικολάου Βόλου)**

[/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Γέρ. Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης](#)



[Προηγούμενη δημοσίευση:<http://bitly.com/1MQ4Byi>]

- Η ποιμαντική πράξη του π. Αιμιλιανού γίνεται γνωστή μέσα από τις επιμέρους ποιμαντικές του προσεγγίσεις ως καθοδηγού της νεότητας, του γάμου και της οικογένειας, των ποιμένων (κληρικών - θεολόγων), των μοναχών , καθώς και με αναφορές στη μοναστική κλήση, στα γνωρίσματα της μοναχικής ζωής, το μοναστήρι, τη συμμετεωροπορεία με τον αδελφό, στην ανανέωση του αγιορειτικού μοναχισμού, στο άνοιγμα προς τούς «νοσταλγούς» της Ορθοδοξίας.
- Ειδικότερα όσον αφορά στα χαρακτηριστικά των ποιμαντικών προσεγγίσεών του ο Γέροντας ξεχωρίζει για την πολυμέρεια, την ευρυμάθεια την προσαρμογή στα σύγχρονα δεδομένα , τη γλώσσα και το ύφος των κειμένων, ακόμη και για τη χαρακτηριστική φωνή του. Αποπνέει μian πνευματική αξιοπρέπεια και πνευματική αρχοντιά, συντελεί στη δημιουργία και την εμπέδωση ενός «οικογενειακού» πνεύματος και κλίματος μεταξύ των πνευματικών του τέκνων με χαρακτηριστικά στοιχεία την άνεση , τον πλατυσμό της καρδιάς και την ανάπαυση ψυχών.

Η παρουσία του Γέροντος Αιμιλιανού συνιστά εν γένει έναν πνευματικό θησαυρό για την εποχή μας και παρακαταθήκη ζωής για εκείνους που συνεχίζουν το έργο του και αξιοποιούν την πνευματική κληρονομιά του.



### ΕΠΙΛΟΓΟΣ

**» ... Πνεύμα Κυρίου επ' εμέ , ου είνεκεν έχρισέ με , ευαγγελίσασθαι πτωχοίς απέσταλκέ με, ιάσασθαι τούς συντετριμμένους την καρδίαν , κηρύξαι αιχμαλώτοις άφεσιν και τυφλοίς ανάβλεψιν , αποστείλαι τεθραυσμένους εν αφέσει , κηρύξαι ενιαυτόν Κυρίου δεκτόν ...»( Ησαίου 61. 1-2)**

Στα λόγια αυτά της προφητικής κλήσεως του Προφήτη Ησαία συμπυκνώνεται αναλογικά η κλήση και η υψηλή αποστολή του Γέροντος Αιμιλιανού Σιμωνοπετρίτου. Η δημοσίευση των κειμένων της διδαχής του αποτελεί μια αποκάλυψη του μυστικού κόσμου του Γέροντος και κλειδα κατανοήσεως κι ερμηνείας του έργου του. Ταυτόχρονα αποτελεί και μιαν έξοδο του λόγου του, από τον στενό κύκλο των πνευματικών του παιδιών και των τότε ακροατών του, προς τον κόσμο ολόκληρο · αποκάλυψη των αβύσσων της αγιασμένης ψυχής του [598], αλλά και λύση του μυστηρίου της καταλυτικής επιδράσεως του λόγου του καθώς και της διεισδυτικής δυνάμεως και πειθούς της διδασκαλίας του. Λόγος που δεν αυθεντεί, δεν επιβάλλεται, δεν καταναγκάζει αλλά συζητεί και διαλέγεται εν ταπεινώσει , κατεβαίνει «ως υετός επί πόκον και ωσει σταγών , η στάζουσα επί την γην»[599]. Δεν διασπά, δεν ταραττει , αλλά ειρηνοποιεί, ειρηνεύει την ψυχή με την ειρήνη του Αγίου

Πνεύματος. Σ' αυτήν οδηγούν οι κατηχήσεις και οι λόγοι του· αυτή παρέχει η χάρη της ιερωσύνης για να τη λάβει ο λαός του Θεού εν εκκλησία, εν συνάξει, για να τη μετοχετεύσει στον κόσμο, στην οικουμένη.

Μπροστά στα μυστήρια της αγάπης του Θεού από τα οποία περιβαλλόταν αδιακόπως ο γέροντας Αιμιλιανός στέκεται – και μεις μαζί του – εκστατικά και δανειζόμαστε τους εκφαντορικούς της ταπεινώσεως λόγους του Προφητάνακτα Δαβίδ :

**» Τις ειμί εγώ, Κυριε μου Κυριε, ... ότι ηγάπησάς με έως τούτων; και κατεσμικρύνθην μικρόν ενώπιόν σου , Κυριε μου Κυριε, και ελάλησας υπέρ του ... δούλου Σου εις μακράν .. και νυν Συ οίδας τον δούλον Σου, Κυριε μου Κυριε, δια τον λόγον Σου πεποίηκας και κατά την καρδίαν Σου εποίησας πάσαν την μεγαλωσύνην ταύτην γνωρίσαι τω δούλω Σου ένεκεν του μεγαλύναί Σε, Κυριε μου Κυριε, ότι ουκ έστιν ως Συ και ουκ έστι Θεός πλην Σου εν πάσιν οις ηκούσαμεν εν τοις ωσίν ημών ... Και νυν , Κυριε μου Κυριε, το ρήμα ο ελάλησας περί του δούλου Σου ... πίστωσον έως του αιώνος Κυριε Παντοκράτωρ... δια τούτο εύρεν ο δούλός Σου την καρδίαν εαυτού του προσεύξασθαι προς Σε την προσευχήν ταύτην . Και νυν , Κυριε μου Κυριε, συ ει Θεός και οι λόγοι Σου έσονται αληθινοί και ελάλησας υπέρ του δούλου Σου τα αγαθά ταύτα . Και νυν άρξαι και ευλόγησον τον δούλον Σου του είναι εις τον αιώνα ενώπιόν Σου ότι Συ ,Κυριε μου Κυριε, ελάλησας και από της ευλογίας Σου ευλογηθήσεται ο δούλός Σου .... [602]**

[ΤΕΛΟΣ]

[598] Ιωάννου Φουντούλη, Εισαγωγή στο Κατηχήσεις τ. 4 σ. κ -κα

[599] Ψαλ. 71,6

[600] Β Βασιλειών 18 , 28

**Π Η Γ Ε Σ**

Η Παλαιά Διαθήκη, Εκδ. Αποστολικής Διακονίας, Αθήναι 1981

Η Καινή Διαθήκη , εκδ. Ελληνικής Βιβλικής Εταιρίας, Αθήνα 1989.

Λεξικό Βιβλικής Θεολογίας , εκδ. Άρτος Ζωής, Αθήνα 1980

- Αγίου Αθανασίου του Μεγάλου , Εξήγησις εις τους ψαλμούς, Ρ.Γ. 27. 60 – 548

- *Βίος και πολιτεία του οσίου πατρός ημών Αντωνίου*

*συγγραφείς και αποσταλείς προς τους εν Ξένη μοναχούς παρά του εν αγίοις πατρός ημών Αθανασίου Πατριάρχου Αλεξανδρείας, P.G. 26 , 835-976*

*Αγίου Βασιλείου Μεγάλου , Ομιλία εις τον νθ ψαλμόν 2 , P.G. 29 , 460-469*

- *Επιστολή 207 , 3 , P.G. 32 , 760*

- *Όροι κατά πλάτος,μγ , P.G. 31 , 1109-112*

- *Επιστολή β , Προς Γρηγόριον εταίρον (περί ησυχίας και*

*απραγμοσύνης), P.G. 32, 224*

*Αγίου Γρηγορίου Θεολόγου , Θεολογικός Β περί θεολογίας , P.G. 36 , 26-73*

- *Επιστολή ρια , Ευλαλίω ( περί σιωπής), P.G. 37, 209*

*Αγίου Γρηγορίου Νύσσης, Λόγος Α εις τα της Γραφής ρήματα « ποιήσωμεν άνθρωπον*

- *κατ' εικόνα ημετέραν και καθ'ομοίωσιν, P.G. 44 , 257-277*

*Περί τελειότητος και οποίον χρη είναι τον Χριστιανόν προς Ολύμπιον μοναχόν, P.G. 46, 252-288*

*Αιμιλιανού, Αρχιμανδρίτου-Καθηγουμένου Ι.Μ.Σιμωνος Πετρας , Κατηχήσεις και Λογοι :*

- *τ.1 Σφραγίς Γνησία , Εκδ. Ορμούλια 1995*

- *τ.2 Ζωη εν Πνεύματι, Εκδ. Ορμούλια 1998*

- *τ.3 Αγαλλιασώμεθα τω Κυρίω, Εκδ. Ορμούλια 1999*

- *τ.4 Θεία Λατρεία ,Εκδ. Ορμούλια 2001*

- *τ.5 Σταθμοί στην Πνευματική Ζωη , Εκδ. Ορμούλια 2003*

- *Ισαάγγελος χορεία, στον τόμο Ορμούλια, εκδ. Ιντεραμέρικαν , Αθήνα 1992*

- *Λόγοι ασκητικοί, ερμηνεία στον αββά Ησαΐα* , εκδ. Ίνδικτος , Αθήναι 2005
- *Λόγος περί νήψεως, ερμηνεία στον Άγιο Ησύχιο* , εκδ. Ίνδικτος , Αθήναι 2008
- *Λόγος περί Αγίου Πνεύματος*, εκδ. Ίνδικτος , Αθήναι 2006
- *Η άνεσις της βίας και η βία της άνέσεως, στα Πρακτικά Πανελληνίου Μοναστικού Συνεδρίου* , εκδ. *Ι.Μ. Μεγάλου Μετεώρου* , Άγια Μετέωρα 1990
- *Μοναχισμός - Πορεία προς Θεόν* , στο συλλογικό τόμο *ΣΥΝΑΞΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ - Χαριστήρια εις τιμήν του Γέροντος Αιμιλιανού*, εκδ. Ίνδικτος , Αθήναι 2003.
- *Πρόλογος στο βιβλίο του μοναχού Ιωσήφ Βατοπαιδινού, Ο Γέρων Ιωσήφ ο Ησυχαστής*, εκδ. *Ι.Μ. Βατοπαιδίου* (4) 1998
- *Πρόλογος στο συλλογικό έργο Νέος Συναξαριστής της Όρθοδόξου Εκκλησίας* , εκδ. Ίνδικτος , Αθήνα 2003 τ.1
- *Από τη νηπτική διδασκαλία του Γέροντος Αιμιλιανού, στο περιοδικό ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ* τ. 14 2004

Ευσταθίου Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, *Επίσκεψις βίου μοναχικού επί διορθώσεω των*

*περί αυτόν* , PG 135 , 729-909

Μέγα Ευχολόγιον, της κατά Ανατολάς Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας περιέχον τας των επτά μυστηρίων Ακολουθίας, σπουδή και επιστασία Σπυρίδωνος Ζερβού ιερομονάχου, νυν δε επανεκδιδόμενον εις γ' έκδοσιν υπό του εκδοτικού οίκου «ΑΣΤΗΡ» βάσει της εν Βενετία β' έκδόσεως 1862 εκ της ελληνικής τυπογραφίας του Φοίνικος, Αθήναι 1986.

Μέγα Ωρολόγιον, Περιέχον άπασαν την ανήκουσαν αυτώ Ακολουθίαν κατά την τάξιν της Ανατολικής του Χριστού Εκκλησίας μετά συναξαρίων πασών τωσ εορτών του ενιαυτού, έκδοσις δευτέρα διωρθωμένη, αναπαλαίωσις της εν Βενετία τω 1856 εκ του Ελληνικού τυπογραφείου του Αγίου Γεωργίου κυκλοφορηθείσης υπό των αδελφών Ιωάννου και Σπυρίδωνος των Βελούδων, λαβόντων υπ'όψιν την έκτην έκδοσιν του Φοίνικος κατά διορθώσιν και εις τρία μέρη διαίρεσιν υπό Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανού του Ιμβρίου , υπό των εκδόσεων «ΑΣΤΗΡ» , Αθήναι 1984

Αγίου Ιωάννου Δαμασκηνού, Έκδοσις ακριβής της ορθοδόξου πίστεως βιβλία δ

Δογματικά , P.G. 94 , 789-1228

Αγίου Ιωάννου Σιναΐτου , Κλίμαξ , Έκδοσις Ι. Μ. Παρακλήτου, Ωρωπός 1978

Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου, Περί ιερωσύνης λόγοι Δ έκδ. ΕΠΕ τόμος 28 , Θεσσαλονίκη

1978

Ιερατικόν Α , έκδοσις Ι.Μ. Σίμωνος Πέτρας, Άγιον Όρος 1991

Αββά Ισαάκ Σύρου, Ασκητικοί λόγοι, έκδοσις Απόστολος Βαρνάβας , Αθήναι 1976

Όσιος Νείλος ο Καλαβρός , εκδόσεις Ι. Κοινοβίου Ευαγγελισμού , Ορμύλια 1991

Αγίου Νεκταρίου Πενταπόλεως, Περί αθανασίας ψυχής και Ιερών Μνημοσύνων ,χ.χ.,

- έκδοσις Νεκτάριος Παναγόπουλος
- 35 Ποιμαντικές επιστολές, εκδ. Υπακοή , Αθήνα 1993

Αγίου Συμεών Ν. Θεολόγου , Τα Ευρισκόμενα διηρημένα εις δύο, μεταφρασθέντα υπό Διονυσίου Ζαγοραίου, ακριβής ανατύπωσις εκ της εν έτει 1886 εκδόσεως υπό του εκδοτικού οίκου Βασ. Ρηγοπούλου , Θεσσαλονίκη 1977

Αγίου Φιλοθέου του Κοκκίνου, Βίος του εν αγίοις πατρός ημών Γρηγορίου Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης του θαυματουργού του και Παλαμά λάμπαντος τον ΙΔ αιώνα , συγγραφείς παρά του αγιωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Φιλοθέου , στο έργο του Αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου, Νέον Εκλόγιον, εκδ. ΑΣΤΗΡ , Αθήναι 1974

Παρακλητική, περιέχουσα πάσαν την ανήκουσαν αυτή ακολουθίαν , εκ. ΦΩΣ , χ.χ., Αθήναι

Πεντηκοστάριον, χ.χ, εκδ. Φως, Άθήναι

Σύνταγμα των θείων και ιερών κανόνων των τε αγίων και πανευφήμων αποστόλων και των ιερών Οικουμενικών και τοπικών συνόδων και των κατά μέρος αγίων πατέρων εκδοθέν συν πλείσταις άλλαις την εκκλησιαστικήν

κατάστασιν διεπούσας διατάξεις, μετά των αρχαίων εξηγητών και διαφόρων άναγνωσμάτων , υπό Γ.Α. Ράλλη και Μ. Ποτλή εγκρίσει της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, Αθήνησιν εκ της τυπογραφίας Γ. Χαρτοφύλακος 1852, φωτοτυπική ανατύπωσις εκδ. Γρηγόρη 1992 τ.Α-Στ

## **Β Ο Η Θ Η Μ Α Τ Α**

Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών Ι.Μ. Δημητριάδος , τ.1 *Εσχατολογία και Εκκλησία* , εκδ. Καστανιώτης Αθήνα 2003

Ακριβοπούλου Κων/νου, *Το κολλυβαδικό κίνημα*, εκδ. Τέρτιος, Κατερίνη 2001

Αντωνοπούλου Νεκταρίου Αρχιμ., *Ιερομόναχος Αθανάσιος Χαμακιώτης* , εκδ. Ακρίτας Αθήνα 1998 (2)

- Βασιλείου Αρχιμ., *Εισοδικόν*, εκδ. Ι.Μ. Σταυρονικήτα , Άγιον Όρος 1987
- *Η Παραβολή του Ασώτου υιού*, εκδ. Δόμος, Αθήνα 1990

Βερίτη Γ. , *Το αναμορφωτικό κίνημα των Κολλυβάδων και οι δύο Αλέξανδροι της Σκιάθου*, στο συλλογικό έργο , *Άπαντα* , *Πεζά II*, εκδ. Δαμασκός 1958

Βλάχου Ιεροθέου Αρχιμανδρίτου, *Οσμή Γνώσεως*, Κατερίνη 1985

Βουλγαράκη Ηλία , *Ιεραποστολή*, εκδ. Αρμός , Αθήνα 1989

Γιανναρά Χρήστου, *Καταφύγιο Ιδεών* εκδ. ΔΟΜΟΣ Αθήνα 1987

- Ορθοδοξία και Δύση, στο συλλογικό έργο , *Ιδιοπροσωπία του Νέου Ελληνισμού τ. 2* , εκδ. Ιδρύματος Γουλανδρή-Χορν, Αθήναι 1983

Γιέβτιτς Αθανασίου Επισκόπου, Ο πατήρ Αιμιλιανός ως Μετεωρίτης και Αγιορείτης , στο συλλογικό τόμο *ΣΥΝΑΞΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ - Χαριστήρια εις τιμήν του Γέροντος Αιμιλιανού*, εκδ. Ίνδικτος , Αθήναι 2003

- *Βίος του Οσίου Πατρός Ιουστίνου Πόποβιτς*, εκδ. Νεκτάριος Παναγόπουλος, Αθήνα 2001

- Πρόλογος στον Αρχιμ. Αιμιλιανού *Κατηχήσεις - Σταθμοί στην πνευματική ζωή, τ. Ε* .

Εκδ. Ορμύλια 2003

Γκίκα Άθανασίου Πρωτ. , Ποιμαντικοί προβληματισμοί με αφορμή τη Θεία Λειτουργία σήμερα, στον τόμο *ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ* , Εισηγήσεις- Πορίσματα Ιερατικού Συνεδρίου Ι.Μ.Δράμας έτους 1998, εκδ. Ι.Μ. Δράμας , Δράμα 1998

- Ο Πνευματικός και το Μυστήριο της μετανοίας» στον τόμο *ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ* , Εισηγήσεις- Πορίσματα Ιερατικού Συνεδρίου Ι.Μ.Δράμας έτους 2002. εκδ. Ι.Μ. Δράμας , Δράμα 2002

- *Μαθήματα Ποιμαντικής* , εκδ. Μυγδονία , Θεσ/νίκη 2005

Γλύκατζη Αρβελέρ Ελένης , Η δυτική πρόκληση και το αντιλατινικό αίσθημα , στο συλλογικό έργο , *Ιδιοπροσωπία του Νέου Ελληνισμού τ. 1* , εκδ. Ιδρύματος Γουλανδρή-Χορν, Αθήναι 1983,

Γουνελά Σωτήρη, Η στροφή μας στο φως, ανάγνωση ενός βιβλίου του αρχ. Αιμιλιανού, στην περιοδική έκδοση σπουδής στην ορθοδοξία , στο περιοδικό *ΣΥΝΑΞΗ* (99)

Γουσίδη Αλεξ.άνδρου, *Οι χριστιανικές Οργανώσεις - Η περίπτωση της αδελφότητας Θεολόγων ΖΩΗ - Κοινωνιολογική προσέγγιση*, εκδ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 1993 (2)

Γρηγορίου Ιερομονάχου, *Η Ιερά Εξομολόγησις, σχόλια*, εκδ. Ι. Κελλίου «Αγ. Ιω.Θεολόγος» - Δόμος , Άγιον Όρος 1997

- *Η Θεραπεία των θεραπευτών* , εκδ. Ι. Κελλίου «Αγ. Ιω. Θεολόγος» - Δόμος , Άγιον Όρος 2003

- *Η Θεία Λειτουργία, σχόλια* , εκδ. Σύναξη , Αθήναι 1982

Γριτσόπουλου Τάσου, Νικόδημος Αγιορείτης-Κίνημα Κολλυβάδων, στο συλλογικό έργο *Επετηρίς Εταιρίας Κυκλαδικών Μελετών τόμος ΙΣΤ* , Αθήνα 2000

Δαβίτη Δημητρας, *Αναμνήσεις από το Γεροντα Σωφρόνιο του Έσσεξ*, Εκδ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 1999.

Δαμασκηνού ( Κατρακούλη) Αρχιμανδρίτου, *Ωδή υπέρ του Αγαπητού*, εκδ. Ευεργέτιδος, εν Μεγάροις 1998



Δελτίον Ι.Μητροπόλεως Τρίκκης και Σταγών Οκτώβριος-Δεκέμβριος 1960

Δημητρίου ( Τρακατέλλη ) Αρχιεπισκόπου Αμερικής , Αιώνιες παραδόσεις για την τρίτη χιλιετία, στο συλλογικό τόμο ΣΥΝΑΞΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ - Χαριστήρια εις τιμήν του Γέροντος Αιμιλιανού, εκδ. Ίνδικτος , Αθήναι 2003

Διονυσίου Μητροπολίτου Κοζάνης , Ποιμαντικά Κείμενα, Αθήναι 2001.

Ελισαίου Αρχιμ., Καθηγουμένου Ι.Μ.Σίμωνος Πέτρας , Η μοναχική Κλίμαξ του Γεροντος Αιμιλιανού , στο χαριστήριο τόμο : ΣΥΝΑΞΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ - Χαριστήρια εις τιμήν του Γέροντος Αιμιλιανού, εκδ. Ίνδικτος , Αθήναι 2003

Εφραίμ Γέροντας Κατουνακιώτης, εκδ. Ι.Ησυχαστηρίου Άγιος Εφραίμ, Άγιον Όρος 2000

Ευδοκίμωφ Παύλου , Η Ορθοδοξία,( μτφ. Αγαμέμνονος Μουρτζοπούλου) , Θεσ/νίκη 1972,

εκδ. Β. Ρηγοπούλου

Εφραίμ Καθηγουμένου Ι.Μ. Βατοπαιδίου, Η προσφορά του Γέροντος Ιωσήφ του Ησυχαστού στον Ορθόδοξο μοναχισμό» στο περιοδικό ΟΣΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ , τ. 27 , εκδ. Ι.Μ. Οσίου Γρηγορίου, Άγιον Όρος 2002

Ζαχαρου Ζαχαρία Αρχιμανδρίτου, Αναφορά στη Θεολογία του Γεροντος Σωφρονίου, Εκδ. Ι.Μ.Τ. Προδρόμου Έσσεξ Αγγλίας 2000.

Ζηζιούλα Ιωάννου Μητροπολίτου Περγάμου , Η Κτίση ως ευχαριστία, εκδ. Ακρίτας , Αθήνα 1992

Ζωσιμά μοναχού, Ιερομόναχος Σίμων Αρβανίτης ( 1901-1988) Η ζωή και το έργο του, Αθήναι 1996

Θεοδωρήτου μοναχού αγιορείτου, Ο Άγιος Νεκτάριος, Αθήναι 2002 (2)

Θεοδωρούδη Γεωργίου, Περί αληθούς και ψευδούς μορφώσεως, στα Πρακτικά ΚΒ Θεολογικοῦ Συνεδρίου Ι.Μ. Θεσσαλονίκης «Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ Ο ΘΑΥΜΑ-ΤΟΥΡΓΟΣ», Θεσσαλονίκη 2002

Θεοκλήτου Μοναχού Διονυσιάτου, Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης, εκδ. ΑΣΤΗΡ, Αθήναι 1978 (2)

-

Ο Άγιος Νεκτάριος ο θαυματουργός, εκδ.

Ορθόδοξη Κυψέλη , Θεσσαλονίκη 1979

- Ο Όσιος Φιλόθεος της Πάρου - ένας ένθεος ασκητής ιεραπόστολος , εκδ.Ιερού γυναικείου Ησυχαστηρίου Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης Θαψανών Πάρου 1999

Θερμού Βασιλείου πρωτ. ,*Ποιμαίνοντες μετ' επιστήμης*, εκδ. Αρμός , Αθήνα 1996

- Τα οφίκκια των πρεσβυτέρων , εκδ. Ακρίτας, Αθήνα 1999

Ι.Μ. Αγίου Ιωάννου Μακρυνού, *Ο πατήρ Δαμασκηνός*, Μέγαρο 2006

Ι.Μ. Παναγίας Ελεούσας Καλύμνου, *Ο Γέροντάς μας (Αμφιλόχιος Μακρής 1888-1970)* , Ρότσο - Κάλυμνος 1986

Ι.Π. Γρ. , Ο Άγιος Νεκτάριος και το Άγιον Όρος, στο περιοδικό *ΟΣΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ* , τ. 3 , εκδ. Ι.Μ. Οσίου Γρηγορίου, Άγιον Όρος 1978

Ισαάκ Ιερομονάχου , *Βίος Γεροντος Παϊσίου Αγιορείτου*, Άγιον Όρος 2004

Ιωαννίδη Κλείτου, *Σύγχρονοι άγιοι γέροντες*, Λευκωσία 1994

Ιωσήφ Γέροντος ( Βατοπαιδινού) , *Διδαχές από τον Άθωνα*, εκδ. Το Άγιον Όρος Θεσσαλονίκη 1989

Ιωσήφ Μ.Δ. , *Ιερομόναχος Χαράλαμπος Διονυσιάτης, Ο διδάσκαλος της νοεράς προσευχής* , Θεσσαλονίκη 2002

Καραϊσαρίδη Κων/νου Πρωτ., *Ο άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης και το λειτουργικό του έργο*, εκδ. Ακρίτας, Αθήνα 1998

Καρπαθίου Εμμανουήλ Μητροπολίτου Κω , *Εξομολογητική*, εκδ. Πουρναρά , Θεσ/νίκη 1993

- Καψάνη Γεωργίου Αρχιμ., Ο Ορθόδοξος Μοναχισμός κατά τον άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη, στο περιοδικό *ΟΣΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ* τ. 24 , εκδ. Ι.Μ. Αγίου Γρηγορίου, Άγιον Όρος 1999
- Ο Άγιος Νεκτάριος ως πνευματικός Πατήρ των μοναχών, στο περιοδικό *ΠΕΙΡΑΪΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ* , Νοέμβριος 1996

Κεμεντζετζίδη Στυλιανού, *Παπα-Δημήτρης Γκαγκαστάθης 1902-1975, Βίος -θαύματα- νουθεσίαι και επιστολαί*, εκδ. Ορθ. Κυψέλη, Θεσσαλονίκη 1990 (2)

Κεσελόπουλου Ανέστη, Ο γέροντας Ιωσήφ ο Ησυχαστής και ο γυναικείος μοναχισμός, στο συλλογικό τόμο *ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΙΩΣΗΦ Ο ΗΣΥΧΑΣΤΗΣ, ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ - ΦΙΛΟΚΑΛΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ*, εκδ. Ι.Μ. Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος 2007

Κορναράκη Ιωάννου, *Ποιμαντική*, εκδ. Α/φων Κυριακίδη ,χ.χ., Θεσ/νίκη

- *Μαθήματα Εξομολογητικής*, πανεπιστημιακά παραδόσεις, Θεσσαλονίκη 1970

- *Βιβλικά ψυχογραφήματα*, εκδ. Οίκος Α/φων Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1986

Κουτρομπή Δημητρίου, *Η χάρις της Θεολογίας*, Εκδ. Δομος, Αθήνα 1995

Κρικώνα Χρίστου, *Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης, βίος και συγγραφικόν έργον*, εκδ. Αποστολικής Διακονίας Αθήναι 2001

Κρουσταλλάκη Γεωργίου, *Ο Γέρων Πορφύριος*, εκδ. ΙΧΝΗΛΑΣΙΑ, Αθήνα 1997

Κωνσταντίνου Μιλτιάδη, *Ρήμα Κυρίου κραταιόν- αφηγηματικά κείμενα από την Παλαιά Διαθήκη*, Θεσσαλονίκη 1990

Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου Ιερομονάχου, *Είσαγωγή στο συλλογικό έργο: Νέος Συναξαριστής της Όρθοδόξου Εκκλησίας*, τ.1, εκδ. Ίνδικτος, Αθήνα 2003

Μαστρογιαννοπούλου Ηλία Αρχιμ., *Άγιες Μορφές της νεωτέρας Ελλάδος*, εκδ. ΤΗΝΟΣ

- *Θεολογικές παρουσίες*, Αθήναι 1986

- *Η νοσταλγία της Ορθοδοξίας*, Αθήναι, 1956

- *Υπάρχει σήμερα νοσταλγία της Ορθοδοξίας*, Αθήναι 1972.

Μαντζαρίδη Γεωργίου, *Χρόνος και άνθρωπος*, εκδ. Πουρναρά, Θεσ/νίκη 1992

- *Χριστιανική Ηθική*, Εκδ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 1995.

- *Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού*, εκδ. Κυριακίδη, Θεσ/νίκη 1995

- Ο Γέροντας Ιωσήφ ο Ησυχαστής και η ανάκαμψη του

αγιορειτικού μοναχισμού, στο συλλογικό τόμο *ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΙΩΣΗΦ Ο ΗΣΥΧΑΣΤΗΣ, ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ - ΦΙΛΟΚΑΛΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ*, εκδ. Ι.Μ. Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος 2007

Μαξίμου μοναχού Ιβηρίτου, Ο Άγιος Νεκτάριος εις την συνείδησιν των αγιορειτών, στα *Πρακτικά ΚΒ Θεολογικού Συνεδρίου Ι.Μ. Θεσσαλονίκης «Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ Ο ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΣ»*, Θεσσαλονίκη 2002

Μαρνέλλου Γεωργίου Πρωτοπρ., Ο «μεγαλόκοσμος» άνθρωπος, κατά τον Άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη ως βάση της ελληνικής αγωγής και παιδείας, εκδ. Κέντρου Μελέτης Ορθοδόξου Πολιτισμού, Άγιος Νικόλαος Κρήτης 1990

Μελετίου Μητροπολίτου Νικοπόλεως, *Στάρετς Βαρσανούφιος*, Πρέβεζα 1991

Μελινού Μανώλη, *Άγιον Όρος - Παίσιος*, Αθήνα 2000

Μεταλληνού Γεωργίου Πρωτ., Πρώϊμη αξιολόγηση του αγίου Νικοδήμου, στο συλλογικό έργο : *Επετηρίς Εταιρίας Κυκλαδικών Μελετών τ. ΙΘ*, Αθήνα 2005

Μεταλληνού Γεωργίου Πρωτ., *Ελληνισμός μαχόμενος*, εκδ. Τήνος Αθήνα 1995

Μηλίτση Γεωργίου, *Ο Άγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως*, Τρίκαλα 2004

Μπαλατσούκα Σωτηρίου, Το μοναχικό -ασκητικό ιδεώδες του από Μετεώρων Γέροντος Αιμιλιανού του Σιμωνοπετρίτου,( αδημοσίευτη εισήγηση στην Γ ήμερίδα του Ιστορικού Αρχείου Ι.Μ. Δημητριάδος ) Βόλος 2004

Μπαμπινιώτη Γεωργίου, Εισαγωγικό σημείωμα, στο *Αρχιμ. Αιμιλιανού Κατηχήσεις και Λόγοι τ.1 σ. 11-19*

Μπουγάτσου Ν.Θ, Πνευματικά επιδράσεις του Αγίου Όρους, στο συλλογικό έργο *Ελληνική Δημιουργία τ.13*, εκδ. Παπαδήμα Αθήναι 1953

Μωϋσέως Μοναχού Αγιορείτου, *Ιερές Μορφές του Αγίου Όρους*, εκδ. ΤΕΡΤΙΟΣ, Κατερίνη 2006

- *Ιερόνυμος Σιμωνοπετρίτης, Άγιον Όρος*  
1991

- *Οι πνευματικοί πρόγονοι του Γέροντος Ίωσήφ του Ησυχαστου*, στο συλλογικό τόμο *ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΙΩΣΗΦ Ο ΗΣΥΧΑΣΤΗΣ, ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ-ΦΙΛΟΚΑΛΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ*, εκδ. Ι.Μ. Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος 2007

Νικηταρά Παύλου Αρχιμ., *Ο γέροντας Αμφιλόχιος Μακρής - μια σύγχρονη μορφή της Πάτμου (1888-1970)* εκδ. Επτάλοφος Αθήνα 1992(3)

Ντιλέττο Λορέτζο, *Οδοιπορία στο Άγιον Όρος - το ημερολόγιο ενός Ρωμαιοκαθολικού μοναχού*, μ.τ.φ. Παναγιώτης Υφαντής, εκδ. ΕΣΤΙΑΣ, Αθήνα 2003

Νούση Σωτηρίας, *Ο Γέρων Ιερώνυμος της Αιγίνης*, εκδ. ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ, Αθήνα 1992 (4)

Οικονομίδης Δημήτριος, *Οι οραματισμοί Νικοδήμου του Αγιορείτου και η εποχή του*, στο συλλογικό έργο *:Επετηρίς Εταιρίας Κυκλαδικών Μελετών τ. ΙΘ*, Αθήνα 2005

- Παΐσιου μοναχού Αγιορείτου, *Ο Άγιος Αρσένιος ο Καππαδόκης*, Σουρωτή Θεσ/νίκης 1989

*Λογοι Παΐσιου Γεροντος Αγιορείτου*, τ. Α,Β,Γ,Δ., Εκδ. Ι.Μ.Αγ. Ιω. Θεολόγου Σουρωτής, 1998 - 2002

Παναγιωτάκου Παν., *Συστημα του Εκκλησιαστικού Δικαίου κατά την εν Ελλάδι ισχύν αυτού*, τ.4 Αθήνα 1957

Παναγοπούλου Αλεξίου ,π. *Ιουστίνου Πόποβιτς Βίος και Πολιτεία*, εκδ.Διψώ, Πάτρα 1995

Παναγοπούλου Δημητρίου, *Ουδέν ανίατον δια τον Άγιον Νεκτάριον*, Αθήνα 1963

Παπαδοπούλου Αντωνίου, *Θεολογία αρχαίων και νέων μαρτυρολογίων στα Πρακτικά Θεολογικού Συνεδρίου Ι.Μ. Θεσσαλονίκης εις τιμήν και μνήμην των Νεομαρτύρων*, Θεσσαλονίκη 1986

Παπαδόπουλου Λευτέρη, *Είναι γλετζές, πίνει γάλα*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2006(2)

Παπαδοπούλου Στυλιανού, *Η ζωή ενός Μεγάλου -Βασίλειος Καισαρείας*, εκδ. Αποστολικής Διακονίας Αθήνα 1988 (2)

Παπαθανασίου Θανάση, *Ιεραποστολική εμπειρία και ακαδημαϊκά ζητούμενα*, στο συλλογικό τόμο *ΣΥΝΑΞΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ - Χαριστήρια εις τιμήν του Γέροντος Αμιλιανού*, εκδ. Ίνδικτος, Αθήνα 2003

Πασχαλίδη Συμεών, *Το Γυμνασιολογικό έργο των Κολλυβάδων*, εκδ. Βάνιας Θεσ/νίκη 2008

Πάσχου Π.Β. ,*Έρως Ορθοδοξίας* , εκδ. Αποστολικής Διακονίας , Αθήναι (4 ) , 1987

Π.Β.Πάσχου, *Κόντογλου*, εκδ. Αρμός Αθήνα

Παυλοπούλου Νικοδήμου Αρχιμ., *Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης*, Εκκλησιαστικά εκδόσεις Εθνικής Εκατονπεντηκονταετηρίδος εν Αθήναις 1990

Πλακίδα Deseille Αρχιμ., *Εισαγωγή στην ερμηνεία του αββά Ήσαία*, εκδ. Ίνδικτος 2005

- Le rayonnement panorthodoxe du Mont Athos, στο συλλογικό έργο *Άγιον Όρος, Φύση Λατρεία, Τέχνη*, τόμος Α έκδ. Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας, Θεσ/νίκη 2001

- Guide spirituel , στο συλλογικό τόμο *ΣΥΝΑΞΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ - Χαριστήρια εις τιμήν του Γέροντος Αιμιλιανού*, εκδ. Ίνδικτος , Αθήναι 2003

Πόποβιτς Ιουστίνου Αρχιμ. , *Άνθρωπος και Θεάνθρωπος*, εκδ. ΑΣΤΗΡ, Αλ. & Ε. Παπαδημητρίου , Αθήναι 1968

Ροδοπούλου Παντελεήμονος Μητροπολίτου Τυρολόης και Σερεντίου, *Επιτομή Κανονικού Δικαίου*, Θεσ/νίκη 1998

Σαρδελή Κώστα , *Η Ρωμηοσύνη και ο Κόντογλου*, εκδ. ΑΣΤΗΡ, Αθήνα 1982

Σαχάρωφ Νικολάου Αρχιμ. *Αγαπή άρα υπαρχω - Η θεολογική παρακαταθήκη του γέροντος Σωφρονίου* , εκδ. Εν Πλω , Αθήναι 2007

Σεραπίωνος Σιμωνοπετρίτου Ιερομονάχου, Γερων Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης , Ιχνηλασία Ζωής στο συλλογικό τόμο *ΣΥΝΑΞΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ - Χαριστήρια εις τιμήν του Γέροντος Αιμιλιανού*, εκδ. Ίνδικτος , Αθήναι 2003 και το ίδιο στο περιοδικό *ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ* τ. 14, 2004

Σκρέττα Νικοδήμου Αρχιμ., *Η θεία ευχαριστία και τα προνόμια της Κυριακής* κατά τη διδασκαλία των Κολλυβάδων , στη Σειρά Κανονικά και Λειτουργικά 7 εκδ. Μυγδονία , Θεσσαλονίκη 2008 (3)

Σμέμαν Αλεξάνδρου , *Ευχαριστία*, εκδ. Ακρίτας, Αθήνα 2000

Σπηκ Γκράχαμ , *Άγιον Όρος* , εκδ. Ίνδικτος, Αθήναι 2005

Στέφα Γεωργίου Αρχιμ., *Μοναστήρι Βυτουμά - μία εστία πολιτισμού* , Τρίκαλα 1988

Σωφρονίου Αρχιμανδρίτου (Σαχάρωφ), *Οψόμεθα τον Θεόν καθώς εστι*, Εκδ. Ι.Μ.Τ. Προδρόμου Έσσεξ 1992

- *Περί προσευχής* , Εκδ. Ι.Μ.Τ.Προδρόμου Έσσεξ 1993

- *Ο Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης* , Εκδ. Ι.Μ.Τ.Προδρόμου Έσσεξ 2003

Τόλιου Στεφάνου Αρχιμ. «Περί της κλήσεως των εφήβων εν τη κοινωνία», Λόγος «»Αγίου Νεκταρίου Αρχιεπισκόπου Πενταπόλεως του Θαυματουργού» στα Πρακτικά ΚΒ Θεολογικοῦ Συνεδρίου Ι.Μ. Θεσσαλονίκης «*Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ Ο ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΣ*», Θεσσαλονίκη 2002

Τσελεγγίδη Δημ. , *Ο Γέροντας Ιωσήφ ο Ησυχαστής συνεχιστής της ησυχαστικής και φιλοκαλικής παραδόσεως* , στο συλλογικό τόμο *ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΙΩΣΗΦ Ο ΗΣΥΧΑΣΤΗΣ, ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ - ΦΙΛΟΚΑΛΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ* , εκδ. Ι.Μ. Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος 2007

Τσάμη Δημητρίου , *Εισαγωγή στη σκέψη των πατέρων της Ορθόδοξης Εκκλησίας* , εκδ. Πουρναρά , Θεσ/νίκη 1995

- *Οι Βιογραφίες των αγίων της Θεσσαλονίκης από τον Φιλόθεο Κωνσταντινουπόλεως στα Πρακτικά Θεολογικού Συνεδρίου εις τιμήν και μνήμην του εν αγίοις πατρός ημών Φιλοθέου Αρχιεπισκόπου Κων/πόλεως του Θεσσαλονικέως* , Θεσσαλονίκη 1986

Τύμπα Πολυκάρπου Πρωτ., *Μητροπολίτης Τρίκκης και Σταγών Διονύσιος, μια λαμπρά ενδεκαετία* , Αθήνα 1985

Χαϊδεμένου Φιλίως, *Τρεις αιώνες μια ζωή*, εκδ. Λιβάνη, Αθήνα 2005

Χαχαμίδης Χρίστος, πρεσβύτερος, *Συμβολή στην Εκκλησιαστική και Πνευματική Ιστορία των Βορείων Σποράδων (16ος-19ος αι)* , διδακτορική διατριβή, Θεσσαλονίκη 2008

Χαροκόπου Αντωνίου, *Ο άγιος Μακάριος ο Νοταράς Μητροπολίτης Κορίνθου (1731-1805)*

, εκδ. «ΑΣΤΗΡ» Αλ. & Ε. Παπαδημητρίου Αθήνα 2001

Χερουβείμ Αρχιμ. , *Σύγχρονες Αγιορείτικες Μορφές* , Δανιήλ Κατουνακιώτης , εκδ. Ι.Μ.Παρακλήτου σελ. 83-90 Ωρωπός Αττικής 1979

Χριστοδουλίδη Χρ., *Ο Άγιος Νεκτάριος - μια πορεία προς την αγιότητα*, Λεμεσός 2002

Χριστοδούλου Θεμιστοκλέους Πρεσβυτέρου , *Γέροντος Παύλου Νικηταρά , Πνευματικές νουθεσίες από το νησί της Αποκαλύψεως* , εκδ. Ομολογία, Αθήνα 2002

Φανουργάκη Βασιλείου μάρτυρες - νεομάρτυρες , στα *Πρακτικά Θεολογικού Συνεδρίου Ι.Μ. Θεσσαλονίκης εις τιμήν και μνήμην των Νεομαρτύρων*, Θεσσαλονίκη 1986

Φουντούλη Ιωάννου, *Λειτουργική Α* , εκδ. Μυγδονία , Θεσ/νίκη 1993

- Πρόλογος, στο Αρχιμ. Αιμιλιανού Κατηχήσεις και Λόγοι τ. 4

Ψαλτήριον Τερπνόν , εκδ. Ι.Μ. Σίμωνος Πέτρας , Άγιον Όρος 1995